

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.59/2019/5.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: . Katona Sándor a tanács elnöke, Dr.
Feleky István előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes bíró
Az eljárás helye:
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2019. március 25.
Az ügy tárgya: rablás büntette és más bűncselekmények
Terhelt(ek): ...
Első fok: Pesti Központi Kerületi Bíróság
14.B.IX.11800/2017/25. ítélet, 2018. február 23.
tárgyalás
Másodfok: övárosi Törvényszék 20.Bf.7594/2018/7. ítélet,
2018. június 21. nyilvános ülés
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: terhelt védője
Az indítvány iránya: terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a rablás büntette és más bűncselekmények miatt ... ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálván a Pesti Központi Kerületi Bíróság 14.B.IX.11800/2017/25. számú ítéletét és a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 20.Bf.7594/2018/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] I. 1. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2015. május 26. napján tartott tárgyaláson kihirdetett 10.B.IX.11154/2013/88. számú ítéletével ... terheltet bűnösnek mondta ki rablás büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 321. § (1) bekezdés] és ittás járművezetés vétségében [korábbi Btk. 188. § (1) bekezdés], s ezért őt - halmazati büntetésül mint többszörös visszaesőt - 2 év 2 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

- [2] A kétirányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2016. február 5. napján tartott nyilvános ülésen kihirdetett 26.Bf.10135/2015/5. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.
- [3] 2. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2016. december 7. napján tartott tárgyaláson kihirdetett 10.B.IX.10692/2016/28/I. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki rablás büntetettében [korábbi Btk. 321. § (1) bekezdés], testi sértés büntetettének kísérletében [korábbi Btk. 170. § (1) bekezdés, (3) bekezdés: nyilvánvaló elírás, helyesen (2) bekezdés] és ittas járművezetés vétségében [korábbi Btk. 188. § (1) bekezdés], s ezért őt - halmazati büntetésül mint többszörös visszaesőt - 2 év 2 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [4] A kétirányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2017. április 28. napján tartott nyilvános ülésen kihirdetett 26.Bf.5651/2017/3. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.
- [5] 3. A Pesti Központi Kerületi Bíróság - a kétszeri hatályon kívül helyezést követő második megismételt eljárásban - 2018. február 23. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 14.B.IX.11800/2017/25. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki 1 rendbeli rablás büntetettében [korábbi Btk. 321. § (1) bekezdés - tényállás 2. pont], 1 rendbeli testi sértés büntetettének kísérletében [korábbi Btk. 170. § (1) bekezdés, (2) bekezdés - tényállás 2. pont] és 1 rendbeli járművezetés ittas állapotban vétségében [korábbi Btk. 321. § (1) bekezdés - tényállás 1. pont].
- [6] Ezért őt - halmazati büntetésül mint többszörös visszaesőt - 4 év fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett továbbá a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költségről.
- [7] A védelmi fellebbezések alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2018. június 21. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 20.Bf.7594/2018/7. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta. Mellőzte a bűncselekmények 1 rendbeliségére utalást. A közlekedési bűncselekményt ittas járművezetés vétségének nevezte meg, melynek helyes törvényhelye: Btk. 188. § (1) bekezdés. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani. Megállapította, hogy egy korábbi ítélettel kiszabott szabadságvesztés (végrehajtása) felfüggesztésének próbaideje a jelen ügyben kiszabott szabadságvesztés tartamával meghosszabbodik. Egyebekben helyben hagyta az elsőfokú ítéletet.
- [8] Az elsőfokú bíróság által megállapított (elsőfokú ítélet 4. oldal) és a másodfokú bíróság által helyesbített (másodfokú ítélet 3. oldal 4. bekezdés) történeti tényállás 2. pontja a következő. Előrebocsátva, hogy a Legfelsőbb Bíróság, illetőleg a Kúria felülvizsgálati ügyekben folytatott gyakorlata a tényálláshoz

kötöttségének ténybeli terjedelmét a támadott ügydöntő határozat szó szoros értelmében vett tényállást megállapító részében megállapított tényeknél tágabbnak tekinti. A tényállás az ítélet egészében és tartalmilag vizsgálendő: ezért a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényálláshoz tartozónak kell tekinteni a jogerős határozat indokolása bármely részében szereplő minden ténymegállapítást, amely az elbírált bűncselekmény büntetőjogi megítélésénél jelentős (EBH 2013.B.2. indokolás., BH 2015.216.I., BH+ 2014.9.388.I., BH 2015.216.I., BH 2013.237., BH 2013.53., BH 2006.392.).

A pult két oldalán álló terhelt és a pultos sértett között 2011. január 26-án egy sörözőben szóváltás alakult ki, mert a sértett a terheltnek a háromezer forinti nyerőgépen nyert nyereményéből (elsőfokú ítélet 13. oldal 38. sor) - a korábbi tartozását leszámítva - ezer forintot kívánt átadni. A terhelt a sértett felé csapott, illetőleg mindketten a pult vége felé indultak. A terhelt bement a pult mögé és haragjában bántalmazni kezdte a sértettet: sikertelenül nyakon ragadta, két kézzel pulóverénél fogva rángatta, majd megütötte, s a sértett a földre került, a terhelt a feltápáskodó sértettet ismét földre taszította, és két alkalommal közepes erővel belerúgott a sértett fejébe (elsőfokú ítélet 14. oldal 21. sor), aki eszméletlen (öntudatlan) állapotba került. A sértett a bal arcfél zúzódását, bevérzését, a jobb alsó második fog ficamát és agyrázkódást szenvedett (másodfokú ítélet 3. oldal 4. bekezdés). Sérülései nyolc napon belül gyógyultak, de a támadott testtájékra, a támadás módjára és erejére figyelemmel fennállt a nyolc napon túl gyógyuló sérülés keletkezésének reális lehetősége is.

A terhelt a sértett megrúgása közben észlelte a pult alatti pénztárgépet, melynek tetején a második rúgást követően azonnal „egy másodperc elteltével” (elsőfokú ítélet 14. oldal 21. sor) készpénz után kezdett kutatni: a pénztárgépet előbb sikertelenül próbálta kinyitni, aztán elvette a pénztárgép mellett lévő, a söröző tulajdonát képező és 172.000 forintot tartalmazó pincértárcát, valamint elvett még az ekkor már sikeresen kinyitott pénztárgépből - ismeretlen mennyiségű és címletű - papírpénzt. A terhelt az elvett értékeket a ruházatába rejtve hagyta el a sörözőt.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése körében ún. tudati tényeket is rögzített: A terheltnek „az a szándéka, hogy ő pénzt tulajdonítson el, az minden kétséget kizáró módon a bántalmazás közben alakult ki” (elsőfokú ítélet 14. oldal 29-30. sor). A terhelt „azért bántalmazta [...] sértettet, mert nem fizette ki neki a nyereményét, majd legkésőbb a bántalmazás közben kialakult benne az a szándék, hogy emiatt pénzt szerez” (elsőfokú ítélet 14. oldal 39-41. sor). Ezek a tudati tények is részei a megállapított tényállásnak.

[9] **II.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt: a súlyosítási tilalom

megsértése és az adott bűncselekmény rablás büntettének minősítése miatt, kifosztás büntettének minősítése és enyhébb büntetés kiszabása érdekében.

- [10] 1. A védő a súlyosítási tilalom megsértését abban látta, hogy a jelen ügyben már két (nem jogerős) marasztaló ítélet született, „és noha az ügyész mind a két alkalommal súlyosítás iránt fellebbezett, az került rögzítésre, hogy az ügyészi fellebbezés más indokból alapos”.
- [11] 2. A védő indokai szerint téves az adott cselekmény rablás büntettének minősítése.
- [12] A terhelt mindvégig tagadta, hogy a bántalmazást eleve eltulajdonítási szándékkal követte el, valójában a bántalmazás befejezése után alakult ki az elvételi szándéka. A terhelt cselekményének helyes minősítése a kifosztás büntette (BH 1998.323.). A bíróság csupán a kamerafelvételek vizsgálatából vont következtetés a terhelt szándékára. Nem vizsgálta, hogy a rúgás célzatosan a sértett akaratának megtörésére irányult-e. Az eltulajdonítási szándék bántalmazás utáni keletkezésére utal, hogy a terhelt indokolatlanul sok időt töltött a pult mögött és előbb a nyereségét követelte, a valódi zsákmányért, a pénztárcáért csak utóbb nyúlt. A védő szerint a terhelt „egy önbíráskodásból induló kifosztásba forduló tényállást valósít meg”.
- [13] A jelentős időmúlást és a kétszeri marasztalást nem vették figyelembe (a büntetés kiszabása során).
- [14] A Legfőbb Ügyészség a BF.135/2019/1. számú átiratában a védő felülvizsgálati indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.
- [15] A védő „a minősítés támadásán keresztül valójában a bizonyítékokat értékelő tevékenységet és a tényállást vitatta, amire nincs lehetőség felülvizsgálati eljárásban”.
- [16] Az elsőfokú ítélet 17. oldaláról (közelebbről: 8-11. sor) a tényállás része, miszerint „a bíróság nem azért állapította meg a rablás büntettét, mert jogtalan eltulajdonítás végett öntudatlan állapotba helyezte a vádlott a sértettet, hanem azért mert evégből [...] akaratot megtörő erőszakot alkalmazott”. A terheltben a jogtalan eltulajdonítási célzat legkésőbb a második rúgást közvetlenül megelőzőleg vagy az alatt kialakult. A terheltnek volt ideje értékek után kutatni, miután meggyőződött a sértett eszméletlen állapotáról, végül a pincértárcában megtalált összeget magával is vitte. Mindezekre tekintettel megállapította a bíróság, hogy a terhelt idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett úgy vett el a sértettől, hogy evégből vele szemben akaratot megtörő erőszakot alkalmazott, mellyel megvalósította a rablás büntettét.
- [17] Nem állapítható meg a súlyosítási tilalom megsértése, az indítványozó által leírt körülmények nem feleltethetőek meg a Be. 595. §-ában foglalt tilalmak megsértésének.
- [18] Törvényes minősítés mellett törvényes keretek között kiszabott büntetések nem vizsgálhatóak felül (BH 2009.322.). A büntetéskiszabás önmagában felülvizsgálat tárgyát nem képezheti,

így az sem, hogy a súlyosító és enyhítő körülményeket a bíróságok miként veszik figyelembe (BH 2005.337.).

- [19] A Legfőbb Ügyészség más feltétlen hatályú eljárási szabálysértést sem észlelt, s a megtámadott határozat tanácsülésen történő hatályában fenntartását indítványozta.
- [20] Az ügyészségi álláspontra a terhelt és a védő nem tett észrevételt.
- [21] **III.** A terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa nem alapos.
- [22] 1. A védő a súlyosítási tilalom megsértését abban látta, hogy a jelen ügyben már két (nem jogerős) marasztaló ítélet született, „és noha az ügyész mind a két alkalommal súlyosítás iránt fellebbezett, az került rögzítésre, hogy az ügyészi fellebbezés más indokból alapos”.
- [23] Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a súlyosítási tilalom [354. és 355. §, 405. § (1) és (3) bekezdés, 549. § (4) bekezdés] megsértésével került sor [a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) 416. § (1) bekezdés d) pont].
- [24] Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen eljárási szabálysértés miatt helye van [a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 648. § b) pont]. Eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a súlyosítási tilalom megsértésével hozta meg [Be. 649. § (2) bekezdés e) pont].
- [25] A súlyosítási tilalmon belül annak főszabálya kerülhet egyáltalán szóba, melynek alapján a vádlott büntetését súlyosítani csak akkor lehet, ha a terhére fellebbezést jelentettek be [korábbi Be. 354. § (1) bekezdés 1. mondat 2. fordulat; Be. 595. § (1) bekezdés 1. mondat 2. fordulat].
- [26] A vádlott terhére bejelentett fellebbezésnek azt kell tekinteni, ami a bűnösségének megállapítására, bűncselekményének súlyosabb minősítésére, a büntetésének súlyosítására, illetve a vele szemben büntetés helyett alkalmazott intézkedésnél súlyosabbnak a megállapítására, vagy az ilyen intézkedés helyett büntetés megállapítására irányul [korábbi Be. 354. § (2) bekezdés; Be. 595. § (2) bekezdés].
- [27] Az I.1. és I.2. pontban írt elsőfokú ítéletek ellen az ügyész mindkét alkalommal a terhelt terhére fellebbezett.
- [28] Ebből következően az elsőfokú bíróság nem sértette meg a súlyosítási tilalmat, amikor a terhelttel szemben súlyosabb szabadságvesztésre és közügyektől eltiltásra ítélte a terheltet.
- [29] Ami pedig a felülvizsgálati indítvány érvét illeti, kizárólag annak van jelentősége, hogy az ügyész a terhelt terhére fellebbezett, és a súlyosítási tilalom szempontjából közömbös, hogy mire alapozta a másodfokú bíróság a hatályon kívül helyezést, és az új eljárásra utasítást.
- [30] A védő felülvizsgálati indítványa ezen részében nem bizonyult alaposnak.
- [31] 2. A védő szerint az adott bűncselekmény rablás büntettének

minősítése törvénysértő, mert az helyesen kifosztás büntettének minősül.

- [32] Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki [korábbi Be. 416. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat].
- [33] Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt helye van [Be. 648. § a) pont]. A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt szabott ki törvénysértő büntetést [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat ba) alpont].
- [34] Rablást követ el, aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett úgy vesz el mástól, hogy evégből valaki ellen erőszakot, avagy élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz, illetőleg valakit öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyez [korábbi Btk. 321. § (1) bekezdés].
- [35] A felülvizsgálat olyan rendkívüli jogorvoslat, amelynek csak a korábbi Be. 416. §-ában, jelenleg a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt okokból van helye, a jogerős ügydöntő határozattal szembeni jogi kifogás lehetőségét biztosítja, azaz nem nyitja meg a ténybeli sérelmezés lehetőségét.
- [36] A felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés]. A jogkövetkeztetések helyessége tehát - továbbra is - kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [37] A tényállás irányadósága - változatlanul - azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Ide értendő a bizonyítási indítványok elutasítása is, mert azok indokoltságát a bíróság vizsgálat tárgyává teszi, ám szükségtelennek találja a tényállás tisztázásához. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.
- [38] A védő felülvizsgálati indítványa - a megállapított tudati tények közvetett kifogásolásával - kifejezetten az irányadó tényállást, valamint a bíróságok bizonyítékértékelését kifogásolta, aminek felülvizsgálati eljárásban nincs helye.
- [39] A Kúria megjegyzi, hogy a felülvizsgálati eljárásban az irányadó tényálláshoz kötöttség olyannyira szigorú szabály, hogy a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése az alapeljárásban megállapított tényállás alapján bírálandó el abban az esetben is, ha a tényállás hiányos, nem kellően felderített és ellentétes az iratok tartalmával (BH 2004.102.), vagy más megfogalmazásban: az alapügyben megállapított tényállás az irányadó, függetlenül attól, hogy az adott tényállás megalapozott-e vagy sem (BH 2016.264. [16], BH 2010.324. indokolás).
- [40] Ez az utalás mindössze az elvi megközelítés alapja. Ennek megemlítése korántsem utal arra, hogy a Kúria álláspontja szerint a jelen ügyben irányadó tényállás megalapozatlan volna. A Kúria a felülvizsgálat során nem foglalhat állást az irányadó tényállás megalapozottsága, illetőleg megalapozatlansága felől. A tényállás irányadósága ugyanakkor egyúttal azt is jelenti, hogy a

tényállást kikezddhetetlensége folytán meg nem dönthető törvényi vélelemmel megalapozottnak kell tekinteni. A jogerős határozatban megállapított tényállás tehát az adott tartalmában irányadó a felülvizsgálat során.

- [41] A védő tehát - a jogerős ítélettel megállapított - irányadó tényállás ellenében vitatta az adott bűncselekmény minősítését, ami a törvényben kizárt.
- [42] A Kúria eljáró tanácsának álláspontja - támaszkodva a Bfv.II.1256/2015/5., Bfv.II.1424/2015/9., Bfv.II.1643/2015/4. és Bfv.II.1358/2016/6. számú határozataiban már kifejtettekre, illetőleg a BH 2018.239. számú döntés [35]-[38] bekezdésének összegzésére - a következő:
- [43] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényálláshoz tartozónak kell tekinteni a jogerős határozat indokolása bármely részében szereplő minden ténymegállapítást, amely az elbírált bűncselekmény büntetőjogi megítélésénél jelentős (EBH 2013.B.2. indokolás, BH+ 2014.9.388.I., BH 2013.237., BH 2013.53., BH 2006.392.).
- [44] Az ítéleti tényállás személyi és történeti részében rögzített ténymegállapítások nem kizárólag fizikai jellegű külső történések, de ún. belső történések, tudati tények is lehetnek (BH 2005.167.). A tudattartalom ténybeli megállapítása lehet a tényállás része, ezért a tudati tények a felülvizsgálati eljárásban nem vitathatóak (BH 2011.3.), másként fogalmazva: a tényállás részét képező tudati tények sérelmezése a tényállás tilalmazott támadása miatt a törvényben kizárt (Bfv.II.818/2014/6.).
- [45] A BH 2011.3. döntés indoklása ezt szemléletessé tette: „Az ügyben eljáró bíróságok ténybeli következtetéssel állapították meg, hogy a terhelt azért vágott a sértett járműve elé, mert meg akarta állítani. A sértett az ütközést csak úgy tudta elkerülni, hogy a járdára felhajtott, a közvetlen veszélyhelyzet fennállt. Ebből következően az irányadó tényállás támadását jelenti annak vitatása, hogy a terhelt közlekedési szabályszegése és ezzel okozati összefüggésben a közvetlen veszélyhelyzet kialakítása nem volt szándékos. Ezért a Be. 423. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel a felülvizsgálati indítvány ebben a részében törvényben kizárt.”
- [46] Egyfelől a tényből tényre vont következtetés is tény, másfelől a jogkövetkeztetésnek is ténybeli alapon kell nyugodnia akkor is, ha a jogkövetkeztetés közvetlenül egy vagy több megállapított tényből került levonásra. (Ellenkező esetben a jogkövetkeztetés, mint tudati tény nem is volna kontrollálható.) Ebből pedig az következik, hogy - mivel az ítéleti tényállás részei lehetnek a tudati tények is - amennyiben az irányadó tényállás egyidejűleg akár primer, akár sekunder tényként és értelemszerűen jogkövetkeztetésként is tartalmazza az elkövető cselekvésével kapcsolatos tudati tényeket, akkor ezekre is érvényesül a támadhatatlanság szabálya.
- [47] A tényállás részévé tett tudati tények vitathatósága azonban csak akkor eshet el, amennyiben a szűkebb értelemben vett tényállásba [Be. 258. § (3) bekezdés c) pont] tartozó külső, a külvilágban megjelenő tényekből, életbeli jelenségekből a belső tények valóban

következnek (Bfv.II.1256/2015/5.).

- [48] A Kúria megállapította, hogy a tényállás részévé tett tudattartalom a jelen esetben is támadhatatlan. Különös tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság részéről nem korrigált tudati tények messzemenőkéig megfelelésben állnak az ugyancsak rögzített külső történésekkel.
- [49] Valamely tudati elem, tudati tény beépítése a ténymegállapítások sorába - ha nem is követelmény, de - elfogadható a bíróságok részéről. A lényeg az, hogy a szűkebb értelemben vett történeti tények és a beépített tudati tény között kétségtelenül fennálló organikus (szerves) kapcsolódás legyen. Ha nem bomlik meg a történeti tények és a beépített tudati tény kapcsolódásának szerves kapcsolata, kifogás nem tehető.
- [50] A jelen ügyben az alapítélet tényállásában rögzített történeti tényekből is következtetés vonható a rögzített tudati tényekre. Éppen e tudati tények közvetítik azt, hogy min alapul és miért helyes az adott bűncselekmény minősítése. Az alapítélet ily módon ész-szerű organikus (szerves) egységet mutató ténymegállapításokat tartalmaz. A történeti tények és a tudati tények szerves egységét mindenekelőtt az szemlélteti, hogy a terhelt a sértett második megrúgását követően azonnal „egy másodperc elteltével” készpénz után kezdett kutatni.
- [51] Amennyiben a Kúria - az előzőekben rögzítetteket feltételesen figyelmen kívül hagyná - a védő érvelését érdemben sem találná akceptálhatónak.
- [52] A rablás büntettének már ismertetett törvényi tényállása szempontjából nem annak van jelentősége, a rúgások célzatosan a sértett akarátának megtörésére irányultak-e, hanem annak, hogy - miként megállapításra került - a terhelt idegen dolgot (a pincértárcát 172.000 forinttal és a pénztárgépből az ismeretlen mennyiségű és címletű papírpénzt) jogtalan eltulajdonítás végett úgy vett el mástól (azaz a „söröző” sértettől), hogy evégből valaki (azaz a pultos passzív alany, s egyben sértett) ellen erőszakot alkalmazott [korábbi Btk. 321. § (1) bekezdés közelebbről 1. fordulata].
- [53] A rablásnak tehát két sértettje volt. Egyfelől a bántalmazást elszenvedő pultos, mint a rablás erőszakot elszenvedő passzív alanya és egyben sértettje, másfelől a nem is tisztázott (természetes vagy jogi) személyiségű „söröző”, mint a rablás anyagilag károsult sértettje.
- [54] Az, hogy a terhelt „indokolatlanul sok időt töltött a pult mögött” és előbb a nyereményét követelte, és csak később nyúlt (vette el) a pincértárcáért (és vett el további papírpénzt) nem utal arra, hogy az elvételi szándék csak a pultos sértett bántalmazása után alakult ki. Már csak azért sem, mert egyrészt a pult mögött töltött időtartamra az irányadó tényállásban nincs adat, másrészt az irányadó tényállás részét képező tudati tény, hogy a terhelt azért bántalmazta a pultos sértettet, mert nem fizette ki neki a nyereményét, majd legkésőbb a bántalmazás közben kialakult benne az

a szándék, hogy emiatt pénzt szerez.

- [55] Miután a terhelt cselekményének rablás büntettének minősítése törvényes, szóba sem került a kifosztás büntettének minősíthetősége.
- [56] 3. Azáltal, hogy a Kúria nem állapított meg anyagi jogi törvénysértést, a kiszabott büntetés törvényességének a vizsgálata elesett.
- [57] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjának szabályozása megegyezik a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés b) pont 1-2. fordulataiban foglaltakkal. Ekként alkalmazhatóak az adott körben korábban kimunkált döntések.
- [58] A kiszabott büntetés önmagában nem támadható. Erre nézve az ítélkezési gyakorlat következetes. Ha a felülvizsgálattal érintett cselekmények vonatkozásában anyagi jogszabálysértés nincs, a büntetés önálló vizsgálatára az 1998. évi XIX. törvény 416. § (1) bekezdés b) pontja nem biztosít lehetőséget (EBH 2011.2387.). A 2018. július 1. napja utáni helyzetben ugyanez értendő a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára.
- [59] A kiszabott büntetés csak akkor tekinthető törvénysértőnek, és esik felülvizsgálat alá, ha az - a minősítésen túl - a büntetőtörvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközve a nemében és/vagy mértékében törvénysértő (BH 2012.239., BH 2005.337., BH 2016.264. II.). Ilyen törvénysértésre viszont az indítványozó nem hivatkozott, és ilyen törvénysértést a Kúria sem észlelt.
- [60] 4. A Kúria a hivatalból elvégzett vizsgálata [Be. 659. § (6) bekezdés] során felülvizsgálatot megalapozó más feltétlen (abszolút) eljárási szabálysértést nem észlelt.

Az indítványok elvi tartalma

- [61] A bűncselekmény törvénysértő minősítése.

A döntés elvi tartalma

- [62] A felülvizsgálati indítvány nem alapos. A megismételt eljárásban kiszabott büntetés nem sértette a súlyosítási tilalmat, mert az ügyész a korábban meghozott nem jogerős ítélet ellen a terhelt terhére fellebbezett. A felülvizsgálati indítvány egyebekben a törvényben kizárt. A bűncselekmény rablás büntettének minősítése nem kifogásolható az irányadó tényállás részét képező azon tudati tény támadásával, amely szerint a terheltnek az idegen dolog elvételére irányuló szándéka a sértett bántalmazása közben alakult ki.

Záró rész

- [63] A kifejtettek értelmében a Kúria - a Be. 660. § (1) bekezdés főszabálya alapján tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdés főszabálya szerinti összetételben eljárva - a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a támadott határozatot nem ügydöntő végzéssel hatályában fenntartotta [Be. 662. § (1) bekezdés].
- [64] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. A végzés ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. Felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett

indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2019. március 25.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István s.k.
előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Schulz Oszkárné

tisztviselő